

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی

طرح مهارت آموزی دوگانه

(آموزش - کار)

(پیشنهادی)

معاونت آموزش - شهریور ۹۷

مقدمه:

با عنایت به بند ۲ سیاستهای کلی اشتغال ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، بند ۵ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی و با استفاده از ظرفیت موجود در دستورالعمل اجرایی "طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی" موضوع مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ شورای عالی اشتغال، همچنین مصوبه جلسه ۷۶ شورای عالی اشتغال مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲، درباره ی "طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی"، این دستور العمل برای اجرای مهارت آموزی همزمان و در هم تنیده در محیط و شرایط دوگانه متشکل از فضای آموزشی مراکز/آموزشگاهها و کارگاههای آموزش فنی و حرفه ای از یکسو و فضای کار و فعالیت اقتصادی واقعی در بنگاههای اقتصادی صنف و صنعت از سوی دیگر، تنظیم شده است.

بی شک یکی از الگوی های آموزشی مناسب و اثربخش برای پاسخگویی به نیاز مهارت های شغلی بازارکسب و کار و مبتنی بر فرصت های شغلی موجود، از طریق کم نمودن فاصله زمانی و مکانی بین دو محیط یا دنیای آموزش و کار است. در این روش آموزشی این فاصله حذف شده و یا به حداقل میرسد و بخشی از آموزش فنی و حرفه ای در شرایط و محیط واقعی کسب و کار، انجام می شود. امروزه کارشناسان اتفاق نظر دارند که نه تنها دانش صرف برای دستیابی به اشتغال راهگشا نیست، بلکه مهارتهای فنی نیز به تنهایی و بدون توجه به مهارت های نرم آمادگی شغلی، قادر نخواهند بود که افراد جویای کار را به میزان کافی برای اشتغال پذیری و رویارویی با اقتضائات و چالش های محیط کسب و کار، توانمند نماید. الگوی مهارت آموزی دوگانه در صدد این است که بسته مهارتهای مورد نیاز توانمند سازی جویدگان کار اعم از فارغ التحصیلان دانشگاهی، متوسطه و یا بازماندگان از تحصیل را با برنامه آموزش فنی و حرفه ای منسجم و همزمان در دو محیط مهارت آموزی و کار واقعی و توجه به هر دو محور اصلی آموزش های مبانی نظری و عملی توأم با کسب تجربه، تکمیل نماید.

ماده ۱- اهداف:

افزایش اعتماد متقابل بین محیط کار و محیط آموزش فنی و حرفه ای از طریق:

- ۱-۱- تبادل دانش و تجربیات عملی و فنی بین مربیان (مدرسان محیط آموزش) و استاد کاران (مربیان تجربی محیط کار)
- ۲-۱- حرکت در مسیر ارتقاء هماهنگی و هم افزایی ظرفیت های آموزشی و پژوهشی
- ۳-۱- افزایش اثربخشی آموزش های فنی و حرفه ای هدفمند و ارائه شده مبتنی بر فرصت های شغلی و درآمدی بازار کار
- ۴-۱- کاهش هزینه های تولید، خدمات و ریسک مخاطرات شغلی از طریق جذب و بکارگیری نیروهای مهارت آموخته
- ۵-۱- کمک به بنگاههای اقتصادی فعال به منظور تربیت، شناسایی و جذب نیروی کار ماهر مستعد و توانمند و درعین حال بهره برداری از امکانات کارگاههای آموزشی و مشاوره تخصصی مربیان در مسیر بهبود بهره وری بنگاه اقتصادی
- ۶-۱- ترویج، حفظ و تداوم مشاغل سنتی و بومی کشور به ویژه در ابعاد فرهنگی و ملی حرف

افزایش اشتغال پذیری نیروی انسانی جویای کار از طریق:

- ۷-۱- آشنایی با محیط کسب و کار، کسب تجربه و ایجاد آمادگی شغلی در مهارت آموختگان
- ۸-۱- ایجاد خودباوری و اعتماد به نفس در مهارت آموختگان برای ورود به عرصه اشتغال و کارآفرینی
- ۹-۱- ارتقاء اخلاق و صلاحیت حرفه ای نیروی کار و جویای کار
- ۱۰-۱- استمرار ارتباط مهارت آموخته با محیط آموزشی و پژوهشی مراکز آموزش فنی و حرفه ای

ماده ۲: تعاریف و مفاهیم:

۱-۲- **طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی:** طرحی که در آن تحقق هدف آشنایی با محیط کسب و کار، کسب تجربه و آماده سازی و ایجاد خودباوری در متقاضیان مهارت و شغل (کارجویان) را برای ورود به عرصه اشتغال و کارآفرینی را از طریق

اجرای دوره های مهارت آموزی در محیط کار واقعی (بنگاههای اقتصادی) برای کارآموزانی که راساً به آنها، مراجعه می کنند، مطابق با دستورالعمل ابلاغ شده، پیگیری می شود.

۲-۲- طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی: طرحی که تحقق هدف افزایش اشتغال پذیری و افزایش امکان ورود دانش- آموختگان دانشگاهی بیکار به بازار کار را از طریق اجرای دوره های آموزشی کارورزی برای انتقال مهارت و تجربه در محیط کار) واحد پذیرنده کارورز) مطابق با دستورالعمل ابلاغ شده، دنبال می کند.

۲-۳- طرح مهارت آموزی دوگانه: طرحی که سازمان در آن درصدد است که با ترکیبی هدفمند و هوشمندانه از دو طرح فوق و فرایند کارآموزی در مراکز و آموزشگاهها، خدمات آموزش های کارآمدتر، عمیق تر، اثربخش تر را به جویندگان کار به گونه ای ارائه نماید که مشارکت و منافع بنگاههای اقتصادی لحاظ گردد.

۲-۴- آموزش فنی و حرفه ای در محیط آموزشی: فرایندی که طی آن دانش و مهارت مورد نیاز یک شغل یا حرفه از مربی به کارآموز مطابق با استاندارد آموزشی و با استفاده امکانات و تجهیزات یک کارگاه آموزشی در یک مرکز و یا آموزشگاه آزاد، منتقل می شود.

۲-۵- آموزش فنی و حرفه ای در محیط کار: فرایندی که طی آن دانش، مهارت و تجربه مورد نیاز یک شغل یا حرفه از استادکار (مربی تجربی) به کارآموز/ کارورز مطابق با استاندارد آموزشی و با استفاده امکانات و تجهیزات کارگاه یا بنگاه اقتصادی واقعی در محیط کار، منتقل می شود.

۲-۶- آموزش فنی و حرفه ای (مهارت آموزی) دو گانه: فرایندی که در آن انتقال دانش، مهارت و تجربه مورد نیاز یک شغل یا حرفه که از مربی و استادکار (مربی تجربی) به کارآموز/ کارورز مطابق با استاندارد آموزشی و با استفاده از امکانات و تجهیزات کارگاه های آموزشی (حداقل ۳۰ و حداکثر ۵۰ درصد از کل زمان آموزش دوگانه) و مقدمات بنگاه اقتصادی واقعی (حداقل ۵۰ و حداکثر ۷۰ درصد از کل زمان آموزش دوگانه) در محیط آموزش و کار بصورت توأمان با فرایند تولید محصول و ارائه خدمات صورت می گیرد.

۲-۷- آموزش آمادگی شغلی: انتقال بسته ای آموزشی از مهارتهای نرم و دانستیهای لازم برای ورود به بازارکسب و کار حداقل به مدت ۳۰ ساعت، مشتمل بر مواردی همچون: آشنایی با قوانین کار و تامین اجتماعی و مناسبات کارگری و کارفرمایی، نقش کارایی ها، کارآفرینی و مدیریت کسب و کار، تسهیلات اشتغالزایی، فنون معرفی قابلیت های فردی، مهارتهای عمومی فناوری اطلاعات متناسب با بازار عرضه و تقاضای نیروی کار، اخلاق حرفه ای و اداب کسب و کار اسلامی که با هدف تکمیل اطلاعات و انگیزه مهارت آموختگان برای مسئولیت پذیری و آغاز یک فعالیت اقتصادی، مطابق با استاندارد آموزشی سازمان، همزمان با ادامه کارآموزی در محیط کار یا کارورزی در مراکز و یا آموزشگاهها صورت می گیرد.

۲-۸- تاییدیه صلاحیت حرفه ای دو گانه: مدرکی کتبی که تاکید می کند که کارآموز/ کارورز در محیط آموزش و محیط کار مطابق با ضوابط (با ذکر ساعت به تفکیک) حضور داشته و نتایج ارزشیابی تکوینی مندرج در آن حاکی از تایید مهارت و تجربه لازم برای ورود به عرصه فعالیت و همچنین ثبت نام در آزمون هماهنگ، می باشد. این مدرک مورد تایید مرکز آموزش و بنگاه اقتصادی پذیرنده کارآموز/ کارورز قرار می گیرد.

۲-۹- گواهینامه مهارت: این نوع گواهینامه به افرادی که در دو بخش دولتی یا خصوصی دوره آموزشی دوگانه را بر اساس استاندارد مهارت طی نموده و پس از دریافت تاییدیه صلاحیت حرفه ای دو گانه، در صورت تمایل در آزمون های کتبی هماهنگ و سنجش عملی مرکز و یا بنگاه اقتصادی موفق به کسب نمره قبولی می شوند، اعطا می شود.

ماده ۳: شیوه اجرای مهارت آموزی دوگانه:

در شرایط قبل از اجرای مهارت آموزی دوگانه، متقاضی کارجو، برای کار آموزی با توجه به شرایط خود می توانست از دو روش آموزشی زیر بهره مند شود:

الف- کارآموزی در محیط آموزش مشتمل بر کارگاههای آموزشی درون مرکز / آموزشگاه و یا بخش های سیار وابسته به آن

ب- کارآموزی در محیط کار مشتمل بر دوره های آموزشی موسوم به؛ محیط کار واقعی (برای تحصیلات کمتر از فوق دیپلم) و کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی (برای تحصیلات فوق دیپلم و بالاتر)

در شیوه ی اجرای مهارت آموزی دو گانه، مقررات ترکیبی ضابطه مند از دو روش فوق بعنوان روش سوم زیر، تبیین می شود.

ج- کارآموزی در محیط آموزش دوگانه (آموزش - کار) مشتمل بر ترکیبی از شرایط و روش های الف و ب در روش آموزشی مهارت آموزی دوگانه، متقاضیان کارآموزی درحین استفاده از خدمات مشاوره آموزشی و شغلی مطابق با ضوابط مربوط به خود، با این روش نیز بعنوان یکی از روش های مهارت آموزی آشنا می شوند و با انتخاب آگاهانه به دوره ی آموزشی که برنامه زمانبندی اجرای آن برای آموزش در دو محیط آموزشی و کار بصورت توأمان و همزمان تنظیم شده است، ثبت نام کرده و تبعیت از ضوابط آن را می پذیرد.

مسئول مشاوره یا ثبت نام با بررسی شرایط متقاضی مهارت آموز و اطلاع ضمنی از نحوه ی مشارکت بنگاههای اقتصادی، استفاده از ظرفیت طرح کارورزی (برای فارغ التحصیلان دانشگاهی بیکار) و یا طرح کارآموزی در محیط کار واقعی (تمامی مقاطع تحصیلی) را به متقاضی پیشنهاد می کند. تبعاً افراد دانش آموخته دانشگاهی که تمایل دارند از مزایای طرح کارورزی بهرمنند شوند و حائز شرایط نیز هستند، برای ورود به شیوه ی آموزش دوگانه، مسیر متفاوتی نسبت به سایر متقاضیان و کارآموزان را طی می نمایند.

ماده ۴: شرایط مهارت آموز:

علاوه بر شرایط عمومی کارآموزان مراکز و آموزشگاههای آموزش فنی و حرفه ای، شرایط مندرج در ماده ۳ دستورالعمل کارآموزی در محیط کار واقعی و مواد ۳ و ۴ دستورالعمل کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی (تصاویر به پیوست) هر یک متناسب با شرایط متقاضی، به شرح زیر در روش مهارت آموزی دوگانه نیز صادق است.

۴-۱- داشتن تابعیت ایرانی ضرورت دارد.

۴-۲- متقاضی دوره حتماً می بایست کارجو باشد. بدین مفهوم که هیچگونه اشتغالی نداشته باشد (عدم اشتغال به کار و تحصیل)

۴-۳- رعایت شرایط لازم به لحاظ جسمانی و پیش نیاز تحصیلی مطابق با استاندارد دوره آموزشی الزامی است.

۴-۴- بطور کلی سن کارجو کمتر از ۱۵ سال تمام نباید باشد.

تبصره: برای فارغ التحصیلان دانشگاهی که در جریان آموزش دوگانه تمایل به استفاده از مزایای طرح کارورزی دارند رعایت شروط سنی مندرج در ماده ۴ دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی به تفکیک سطح تحصیلات الزامی بوده و عدم مشمولیت خدمت سربازی نیز ضرورت دارد (دارای کارت پایان خدمت و یا معافیت غیر تحصیلی).

۴-۵- سابقه شرکت در دوره های کارورزی دانش آموختگان و یا دوره های دوگانه توأم با کارورزی، قبل از ثبت نام نداشته باشد.

۴-۶- سپری شدن حداقل دو ماه از ثبت نام فارغ التحصیلان دانشگاهی در مراکز کاریابی، برای متقاضیان دوره های آموزش دوگانه توأم با کارورزی، الزامی است.

ماده ۵: شرایط مرکز / آموزشگاه آموزش فنی و حرفه ای:

تمامی مراکز دولتی آموزش فنی و حرفه ای، شعب آنها، کارگاههای سیار دولتی و نیز آموزشگاههای فنی و حرفه ای آزاد دارای مجوز از سازمان با رعایت ضوابط و مقررات مربوط به فعالیت خود، می توانند مجری طرح مهارت آموزی دوگانه باشند.

ماده ۶: شرایط بنگاه اقتصادی پذیرنده کارآموز / کارورز (شرکاء مهارت آموزی دوگانه):

علاوه بر موارد زیر، شرایط مندرج در ماده ۶ دستورالعمل کارآموزی در محیط کار واقعی و مواد ۵ تا ۷ دستورالعمل کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی، هر یک متناسب با شرایط متقاضی معرفی شده به بنگاه در قالب مهارت آموزی دوگانه معتبر است.

۶-۱- پروانه کسب و یا بهره برداری معتبر از یکی از مراجع ذیصلاح داشته باشد.

۶-۲- مجوز ارائه آموزش فنی و حرفه ای از اداره کل استان داشته باشد.

۶-۳- بنگاههای اقتصادی خرد (اصناف) تاییدیه فعالیت از صنف مربوطه داشته باشند.

۶-۴- دارای کد کارگاهی بیمه تأمین اجتماعی باشد.

۶-۵- دستورالعمل‌های ایمنی و حفاظت فنی و بهداشت کار در مرکز مهارت آموزی رعایت شده باشد.
۶-۶- دستگاه‌ها و تجهیزات بنگاه اقتصادی (شریک مهارت آموزی دوگانه) متناسب با نوع حرفه و آموزش باشد.
۶-۷- در سامانه اماکن پورتال سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به نشانی الکترونیکی <http://www.portaltvto.com> ثبت شده باشد.

ماده ۷: سازوکار شناسایی، جلب مشارکت و تأیید بنگاههای اقتصادی (شرکاء مهارت آموزی دوگانه):

۷-۱- مزایا و مشوق‌ها: مزایا و مشوق‌های بنگاه‌های اقتصادی برای مشارکت در مهارت آموزی دوگانه، علاوه بر موارد ذکر شده در مواد ۹ تا ۱۳ دستور اجرایی طرح کارورزی دانش‌آموختگان دانشگاهی مشتمل بر؛ پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورزان، پرداخت کمک هزینه آموزشی به کارورز توسط موسسه عامل، عدم شمول قوانین کار و تأمین اجتماعی به کارورزان، معافیت صد درصدی حق بیمه کارفرما برای دو سال مشروط به بکارگیری کارورز پس از اتمام دوره آموزشی، شامل موارد زیر می باشد:

۷-۱-۱- امکان بهره‌مندی از مشاوره تخصصی مربیان و کارشناسان مراکز و آموزشگاههای آزاد فنی و حرفه‌ای برای بهبود کسب و کار و توسعه اقتصادی آن

۷-۱-۲- امکان استفاده از فضا و تجهیزات کارگاه‌های آموزشی فعال مراکز و آموزشگاههای آزاد فنی و حرفه‌ای متناظر و متناسب با فعالیت بنگاه اقتصادی برای ارائه خدمات و تولید محصولات و عرضه به مشتریان و بازار

۷-۱-۳- اولویت در همکاری با سازمان، در برون‌سپاری فعالیت‌هایی همچون آموزش، سنجش و سایر خدمات
۷-۱-۴- اولویت در انعقاد قرارداد‌های همکاری در زمینه‌های متعدد از جمله اجاره اماکن، تأمین ملزومات آموزشی، فروش محصولات و خدمات آموزشی و ...

۷-۱-۵- بهره‌مندی از حمایت‌های سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در مجامع آموزشی و در تقابل با تعارضات مسئولین نظارت بر اجرای قوانین کار و تأمین اجتماعی و شناسه‌دار کردن با نصب تابلوی مناسب و تأیید مستمر فهرست کارورزان و کارآموزان که در بنگاه‌ها در حال مهارت آموزی دوگانه هستند.

۷-۱-۶- بهره‌مندی از بخشی از شهریه آموزش فنی و حرفه‌ای طبق تعرفه‌های تعیین شده برای آموزشگاههای آزاد
۷-۱-۷- استفاده از فضای تبلیغاتی سایت و پورتال سازمان و تأیید و معرفی بنگاه بعنوان شریک مهارت آموزی سازمان

۷-۲- شناسایی شرکاء: شناسایی شرکاء مهارت آموزی از طریق فراخوان، اطلاع‌رسانی و انعکاس مزایا و منافع متقابل از روش‌های زیر امکان‌پذیر است:

الف- استفاده از بانک اطلاعات واحدهای پذیرنده کارورز مندرج در سامانه کارورزی (با رعایت ضوابط موضوعه)
ب- تعامل با تشکل‌ها و انجمن‌های بنگاه‌های اقتصادی خصوصی و تعاونی و دستگاه‌های دولتی که مسئولیتی در قبال بنگاه‌ها برعهده دارند. از طریق انجام مکاتبات، اجرای فراخوان و سایر راهکارها معرفی طرح به ذی‌نفعان و برای جلب نظر آنها برای مشارکت در مهارت آموزی

ج- بهره‌مندی از بانک اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی که سابقه همکاری با سازمان در طرح کارآموزی در محیط کار واقعی را داشته‌اند
د- استفاده از ظرفیت ارتباط مردمی متقاضیان با بنگاه‌ها به گونه‌ای که متقاضیان مهارت آموزی قادر باشند با تشریح مزایای طرح و استفاده از بروشورهای معرفی طرح، بنگاه اقتصادی مناسبی برای کارآموزی دوگانه خود به سازمان معرفی نمایند.

ه- بهره‌مندی از سرمایه ارتباطی مربیان و کارکنان مراکز و آموزشگاههای آزاد با روش‌های تشویقی برای شناسایی و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی

۷-۳- تأیید و نظارت بر فعالیت شرکاء: پس از شناسایی اولیه، اطلاعات بنگاه‌های داوطلب همکاری در سامانه‌ای موسوم به؛ «سامانه شرکاء مهارت آموزی دوگانه» ثبت می‌شود.

۷-۳-۲- پس از ثبت اطلاعات در سامانه یاد شده، درخواست حداکثر ظرف سه روز از طریق بررسی اطلاعات، بازدید از بنگاه و بررسی مستندات لازم، حائز شرایط بودن بنگاه اقتصادی و استادکاران مورد تأیید قرار گرفته و اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی تأیید

شده بعنوان کارگاه آموزشی در سامانه اماکن آموزشی سازمان در پورتال با عنوان «کارگاه های آموزش دوگانه» بارگذاری می شود و نیز اطلاعات استاد کاران (مربیان تجربی) نیز در سامانه مربیان پورتال، قابل رویت خواهد شد. تبعاً در تعریف دوره های آموزشی دوگانه از اماکن و استاد کاران تایید شده شاغل در اماکن، استفاده خواهد شد و در عین حال سایر اقدامات لازم برای تضمین منافع شرکاء، انجام می گردد.

۳-۳-۷- نظارت مستمر بر اجرای آموزش ها و استمرار شرایط مناسب اولیه توسط مربی آموزشی مرکز یا آموزشگاه آزاد، بصورت دائمی و همه هفته از طریق حضور مربی در بنگاه اقتصادی شریک مهارت آموزی دوگانه و تعامل و بررسی پیشرفت فرایند مهارت آموزی، ایمنی بنگاه، فعالیت مناسب کارورز/ کارآموز حاضر در بنگاه صورت گرفته و مستند سازی می شود. (فرمهای این بخش به تفصیل طراحی و دستورالعمل اقدامات نظارتی و تکمیل گزارشات و مستند سازی اقدامات، تهیه خواهد شد)

تبصره ۱: شرط اجازه استمرار و ادامه فعالیت آموزشی واحد شریک مهارت آموزی دوگانه در هر حرفه، میزان بازدهی قابل قبول ارائه خدمات آموزشی در حرفه مورد نظر، مبتنی بر گزارش مثبت مربی مرکز یا آموزشگاه است که علاوه بر نقش مربیگری، نقش مشاور و ناظر بر حسن فعالیت آموزشی بنگاه اقتصادی را نیز دارا می باشد.

تبصره ۲: در صورت عدم بازدهی قابل قبول واحد پذیرنده کارورز/ کارآموز در ارائه خدمات آموزشی بنا به تشخیص ناظر (مربی مرکز یا آموزشگاه مجری مهارت آموزی دوگانه)، رئیس مرکز یا آموزشگاه آزاد، در مرتبه اول به واحد مذکور کتباً تذکر لازم با درج موارد اصلاحی، داده می شود و در صورت تکرار (دو دوره متوالی و یا سه دوره متناوب) و عدم توجه تذکرات و اقدام نکردن برای رفع مشکلات، نسبت به لغو مجوز ارائه خدمات آموزشی در حرفه مربوطه اقدام کرده و اطلاعات آن از سامانه های اماکن و مربیان سازمان حذف می گردد. رونوشت لغو مجوز به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همچنین بیمه تامین اجتماعی شهرستان نیز ارسال خواهد شد.

ماده ۸: شرایط استادکار (مربیان تجربی محیط کار):

استاد کار و یا مربی تجربی شاغل و فعال در محیط کار (بنگاه اقتصادی شریک مهارت آموزی) فردی است دارای تجربه، توان فنی، شغلی و مهارتی مورد نیاز شغل یا حرفه ای که متصدی آن است و مقرر است این شایستگی های خود را متناسب با استاندارد و با رعایت نکات ایمنی در مدت تعیین شده به کارآموز/ کارورز منتقل نماید. استادکار می بایست شرایط زیر را داشته باشد:

۸-۱- کارفرما و یا در استخدام بنگاه اقتصادی محل پذیرش کارآموز/ کارورز بوده و حداقل دارای سه سال سابقه فعالیت مستقیم و متناوب در رابطه با مهارت های حرفه ای مرتبط با شغل باشد. (مورد تایید صنف یا صنعت مربوطه)
تبصره: سوابق کار در سایر بنگاه های اقتصادی خدماتی، تولیدی و صنعتی مشابه واحد پذیرنده کارآموز/ کارورز، در رابطه با همان شغل، معتبر است.

۸-۲- گواهینامه ی مهارت مرتبط با شغل و آموزشی که ارائه خواهد داد، داشته باشد.

۸-۳- حسن شهرت، سطح تخصص و توان حرفه ای وی توسط کارفرما و یا صنف و صنعت، مورد تایید باشد.

۸-۴- صلاحیت عمومی و توانمندی انتقال مطالب به کارآموزان/ کارورزان در محیط کار برای مرکز محرز باشد.

تبصره: دوره آموزشی فشرده و غیرحضورى مربوط به فنون تدریس عملی را سپری کرده باشد.

ماده ۹: برنامه زمان بندی مهارت آموزی دو گانه:

برنامه ریزی هدفمند و ترکیبی هوشمندانه از سه ظرفیت آموزش در مراکز و آموزشگاه ها، طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی و نیز کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی با هدف تکمیل صلاحیت های فنی و شخصیتی جویندگان کار برای ورودی مناسب به عرصه کسب و کار و فعالیت اقتصادی، مراحل و زمانبندی زیر را شامل می شود.

۹-۱- داوطلبین شرکت در دوره های مهارت آموزی دوگانه، در جریان فرایند مشاوره و هدایت آموزشی مبتنی بر هدایت شغلی و غربالگری تمامی متقاضیان آموزش فنی و حرفه ای، شناسایی شده و از کلیات فرایند آن و تفاوت آن با سایر روش های مهارت آموزی، آگاه می شوند.

۲-۹- قبل از ثبت نام متقاضی شرکت در دوره مهارت آموزی دوگانه در پورتال آموزشی سازمان، ضرورت دارد که ایشان در یک کارایی، نیاز به شغل خود را رسماً اعلام کرده و تاییدیه را برای درج در پرونده ی آموزشی و نهایی شدن فرایند ثبت نام به مرکز یا آموزشگاه ارائه نماید.

بدیهی است که مشاوره شغلی غیر مستقیمی که مسئولین کارایی های منطقه ای به کارجویان خواهند داد علاوه بر اینکه در انتخاب منطقی دوره آموزشی دوگانه به ایشان کمک خواهد نمود، در شناسایی بنگاه اقتصادی که در ادامه بخشی از کارآموزی را در آنجا می بایست سپری نماید، اهمیت شایانی دارد.

۳-۹- برای متقاضیانی که فارغ التحصیل دانشگاه هستند و تمایل دارند که از مزایای طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی بهره مند شوند، ضرورت دارد پس از سپری شدن دو ماه از تاریخ ثبت نام در کارایی ها بعنوان جوینده شغل، به بنگاه اقتصادی پذیرنده کارورز معرفی شوند. فلذا در مدت این دو ماه برنامه مهارت آموزی متناسب با تحصیلات، تمایلات متقاضی و فرصت های شغلی (با استفاده از اطلاعات و راهنمایی های کارایی ها) و مشاوره آموزشی- شغلی مرکز، در قالب دوره آموزشی دوگانه برای ایشان اجرا خواهد شد. بدیهی است زمان بندی این برنامه می بایست به گونه ای باشد که قبل از اتمام دوره، کارآموز در عین حال که در مرکز یا آموزشگاه اشتغال به طی دوره آموزشی دارد، برای شروع کارورزی به واحد پذیرنده کارورز معرفی شده و فرایند کارورزی را همزمان آغاز نماید.

تبصره: واحد پذیرنده کارورز می تواند معادل یک سوم کارکنان خود کارورز جذب نماید. که با رعایت ضوابط دستورالعمل طرح کارورزی قابل افزایش است.

۴-۹- سایر متقاضیان در تمام سطوح تحصیلی و سنی (با رعایت شروط این طرح) می توانند از بدو شروع کارآموزی در محیط آموزشی، به محیط کار (بنگاههای اقتصادی پذیرنده کارآموز) معرفی شده و همزمان در هر دو محیط به آموزش و کسب تجربه بپردازند.

تبصره: در صورتیکه کارآموزان دوره های معمول، تمایل به تغییر دوره خود به دوگانه باشند، چنانچه بیش از یک سوم مدت آموزش آنها سپری نشده باشد با توافق مربی و رئیس مرکز/ آموزشگاه می توانند به بنگاه های اقتصادی معرفی شوند.

۵-۹- سپری کردن دوره ی « آمادگی شغلی» برای تمامی کارآموزان مهارت آموزی دوگانه بلافاصله پس از اتمام دوره آموزشی تخصصی ایشان، در مراکز یا آموزشگاههای آزاد الزامی است. تبعاً کارآموزان در هنگام طی این دوره نیز در ایامی از هفته به کارآموزی/ کارورزی در محیط کار اشتغال خواهند داشت.

۶-۹- براساس این طرح ، کارآموز در طول دوره مطابق با ساعت استاندارد، آموزش مهارتی را حداکثر به مدت ۶۰ درصد از ساعت استاندارد در کارگاه آموزشی مرکز یا آموزشگاه و زیر نظر مربی فرا گرفته و حداقل ۴۰ درصد از ساعات آموزشی را نیز به کارآموزی/ کارورزی در بنگاه اقتصادی زیر نظر استاد کار(مربی تجربی) مشغول به فراگیری مهارت و تجربه اندوزی می باشد.

۷-۹- مربی در طول هفته حداقل یکبار در واحد کارورزی/ کارواقعی حضور یافته و ضمن بررسی روند آموزشی کارورز/ کارآموز و تکمیل فرم های بازدید، نسبت به بررسی موارد آموزشی، با استادکار تبادل نظر خواهد نمود.

تبصره ۱: مربی مجری دوره های مهارت آموزی دوگانه، صرفاً مسئول حضور و غیاب کارآموز/ کارورز نمی باشد و نقش مشاور، راهنما و ناظر آموزشی در محیط کار را با مشارکت استادکار(مربی تجربی) مطابق با وظایف تعیین شده، برعهده خواهد داشت.

تبصره ۲: با عنایت به حجم فعالیت های مربیان درون مرکز و آموزشگاه و نیز لزوم مراجعه و حصول اطمینان از اجرای مهارت آموزی مناسب در بنگاه های اقتصادی شریک سازمان، برای اجرای دوره های مهارت آموزی دوگانه، بکارگیری دو مربی مجاز می باشد. در اینصورت یکی از مربیان حداقل می بایست دو بار در هفته به هریک از بنگاه های اقتصادی شریک آموزش، مراجعه نماید.

تبصره ۳: مربیان دولتی در ایام و ساعاتی که در خارج از مرکز در کنار کارآموز/ کارورز و با تعامل با استاد کار(مربی تجربی)، از نظر اداری با رعایت ضوابط ماموریت کاری خواهند داشت.

۸-۹- استادکار مربوطه باید گزارش پیشرفت مهارتی کارآموز/ کارورز را به صورت مستمر در طول دوره آموزشی در بنگاه اقتصادی (محیط کار) طی فرم مربوطه به مربی اطلاع دهد.

۹-۹- آموزش های ارائه شده در بنگاه اقتصادی پذیرنده کارآموز/کارورز نیز می بایست مطابق استاندارد و با نظر و تایید مربی باشد.
۹-۱۰- کارآموزی/ کارورزی در محیط کار مبتنی بر تنظیم قرارداد کارآموزی دوگانه انجام می شود و واحد پذیرنده کارآموز/کارورز حق مطالبه هیچ گونه وجهی از کارآموز را ندارد (در مواردی که معرفی کننده آموزشگاه آزاد باشد بخشی از شهریه به واحد پذیرنده تعلق خواهد گرفت که توسط آموزشگاه به ایشان پرداخت می شود).

۹-۱۱- تمام فرایندهای یاددهی - یادگیری دوره های دوگانه همانند فرایندهای مدیریتی (تعریف و تایید دوره، مشاوره و ثبت نام، معرفی به واحد پذیرنده، قرارداد کارآموزی، آزمون، رهگیری اشتغال) می بایست در پورتال سازمان و شناسنامه الکترونیکی دوره ها، ثبت و مستند سازی گردد.

۹-۱۲- مرکز آموزش فنی و حرفه ای ملزم است برای استادکار، کارآموزان محیط دوگانه و مربیان فعال در طرح، کارت شناسایی معتبر صادر می نماید.

۹-۱۳- لازم است تابلوی «واحد مجری مهارت آموزی دوگانه سازمان آموزش فنی و حرفه ای» و نیز فهرست حرفه های آموزشی (استانداردهای آموزشی) و حسب مورد سر فصل های آموزشی هر یک از استانداردها به تفکیک، در بنگاه اقتصادی پذیرنده کارآموز/کارورز نصب شده باشد.

۹-۱۴- همچنین تابلوی «کارگاه آموزشی مجری مهارت آموزی دوگانه مشترک با .....» در کارگاه های آموزشی مراکز و آموزشگاه ها نصب می گردد.

۹-۱۵- مرکز آموزش فنی و حرفه ای ملزم است ضمن تعامل با اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نیز بیمه تامین اجتماعی شهرستان خود، بصورت مستمر و ماهیانه فهرست تایید شده کارآموزان/ کارورزان فعال در بنگاههای اقتصادی را (اهم از کارآموزان مربوط به مرکز یا آموزشگاههای زیر مجموعه مرکز) برای هر دو اداره ارسال نماید.

تبصره: سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور امکان دسترسی آنلاین به گزارشات آماری و نیز فهرست کارآموزان/ کارورزان که در بنگاههای اقتصادی در حال مهارت آموزی دوگانه هستند، برای ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بیمه تامین اجتماعی را فراهم خواهد نمود.

۹-۱۶- پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارآموزان/ کارورزان در طول دوره مهارت آموزی دوگانه، برعهده مراکز دولتی و یا آموزشگاههای آزاد می باشد.

ماده ۱۰: سنجش مهارت، تجربه و صدور مدارک:

سنجش مهارت در دوره های مهارت دوگانه می تواند در مرحله آزمون تکوینی حین دوره توسط مربی و استادکار و صدور تاییدیه ای با دو امضای مربی و استادکار و با لگوی سازمان و بنگاه اقتصادی، خاتمه یابد. در صورت درخواست متقاضی برای شرکت در آزمون هماهنگ و دریافت گواهینامه مهارت، طبیعتاً از حق معرفی به آزمون پایان دوره و شرکت در آزمون کتبی و متعاقب آن آزمون عملی، برخوردار خواهد شد.

۱۰-۱- رفتار و نحوه ی یادگیری و تلاش برای کسب تجربه ی کارآموزان/ کارورزان در طی انجام دوره آموزش دوگانه توسط مربی و استادکار مورد ارزیابی مستمر قرار می گیرد و همچنین حداقل یکبار آزمون کتبی و عملی حین دوره توسط ایشان برگزار می شود که نتایج آن در شناسنامه دوره آموزشی وارد و مستند می شود.

۱۰-۲- در پایان دوره نیز آخرین آزمون تکوینی برای ارزشیابی از کل مباحث و توانایی های مندرج در استاندارد، مشترکاً توسط مربی و استادکار صورت می گیرد و نتیجه مطلوب آن ضمن اینکه تعیین کننده معرفی به آزمون هماهنگ برای اخذ گواهینامه مهارت می باشد (در صورت تقاضای کارآموز/ کارورز، شرط اخذ تاییدیه شرکت در دوره آموزش دوگانه با امضا و تایید مربی و استادکار و نیز لگوی سازمان و بنگاه (در صورت وجود) و ممهور به مهر طرفین می باشد.

۱۰-۳- اخذ آزمون پایان دوره و صدور گواهینامه مهارت مطابق با استاندارد آموزشی تابع ضوابط معمول سنجش مهارت می باشد.

۱۰-۴- آزمون عملی ترجیحا بر مبنای اجرای پروژه عملی، طراحی و اجرا می گردد. پروژه آزمون بایستی با اولویت طرح های فناورانه مبتنی بر نوآوری، ابتکار و خلاقیت بوده و توسط واحد آزمون ممیزی و تایید گردد.

۱۰-۵- آزمون عملی پایان دوره می تواند در محل بنگاه اقتصادی پذیرنده کارآموز/کارورز توسط استادکار و با نظارت ناظر آزمون معرفی شده از سوی مرکز انجام پذیرد. تبعاً همکاری مربی در سنجش مهارت عملی با استادکار در صورت امکان حائز اهمیت است.

ماده ۱۱: الزامات مدیریتی اجرای طرح آموزش دو گانه:

اجرای طرح کارآموزی دوگانه در سطوح مختلف مسئولیت در گرو فعالیت کمیته ها و کارگروه های متشکل از افرادی است که می توانند نقش تسهیل گر، پشتیبانی کننده، مجری و بهره بردار را داشته باشند. این ساختار به ترتیب مسئولیت عبارتند از:

۱۱-۱- کمیته ی استانی مهارت آموزی دو گانه:

به منظور برنامه ریزی، هدایت و نظارت بر اجرای روش مهارت آموزی دوگانه (آموزش - کار) ، کمیته ای به نام کمیته راهبری مهارت آموزی دوگانه استان تشکیل می شود. این کمیته هر سه ماه یکبار با دعوتنامه رسمی و تعیین موضوعات تشکیل جلسه داده و ضمن بررسی و آسیب شناسی تعاملات، برنامه ها و اقدامات، راهکارهای نظارتی و بهبود اجرا شدن مهارت آموزی دوگانه را مورد تبادل نظر و تصویب قرار میدهد. اعضا کمیته به شرح زیر است:

۱. مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای استان (رئیس کمیته)
۲. معاون آموزش و پژوهش اداره کل (دبیر)
۳. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان
۴. مدیرکل تامین اجتماعی استان
۵. نماینده ی صنعت معدن و تجارت استان
۶. نمایندگی جهادکشاورزی استان
۷. دو نفر نماینده از تشکل های صنفی / صنعتی (اتاق اصناف-اتاق تعاون-خانه صنعت و معدن استان و ...)
۸. نمایندگی روسای مراکز (به انتخاب رئیس کمیته)
۹. نمایندگی آموزشگاه های آزاد استان (به انتخاب کانون انجمن صنفی)

۱۱-۲- کمیته ی شهرستانی مهارت آموزی دو گانه:

متناظر کمیته ی استانی، در سطح شهرستان ها نیز کمیته مهارت آموزی دوگانه با اهداف کمیته استانی در محدوده ی مسئولیت خویش با اعضاء مشابه شکل گرفته و حداقل هر سه ماه یکبار تشکیل جلسه داده و موارد را به کمیته ی استانی منعکس می نماید. تهیه گزارشات عملکرد، تنظیم صورتجلسات و سایر مستندات و ارسال برای دبیرخانه کمیته ی استانی برعهده رئیس مرکز می باشد.

ضمائم:

فرم های مورد نیاز مهارت آموزی دوگانه: فرم های زیر در حال طراحی می باشد

- فرم پذیرش روش مهارت آموزی دوگانه توسط متقاضی کارآموزی (تعهد نامه کارآموزی دوگانه)
- فرم بررسی شرایط بنگاه اقتصادی و استادکاران آن، برای تایید شرکت در اجرای مهارت آموزی دوگانه- صدور مجوز لازم
- فرم پایش شرایط مهارت آموزی دوگانه در بنگاههای اقتصادی شریک مهارت آموزی دوگانه
- فرم بازدید و نظارت بر فعالیت آموزشی کارآموزان در بنگاههای اقتصادی
- فرم گزارش پیشرفت مهارتی کارآموز/ کارورز توسط استاد کار
- نمونه برگ قرارداد کارآموزی دو گانه
- فرمت تابلوی های واحد مجری و کارگاه آموزش مجری مهارت آموزی دوگانه
- فرم فهرست تایید شده ی کارآموزان/ کارورزان در بنگاههای اقتصادی شریک جهت ارسال به ادارت تعاون، کار و رفاه و نیز تامین اجتماعی شهرستان
- فرم تاییدیه مشترک مرکز/ آموزشگاه با بنگاه اقتصادی (دارای لوگوی طرفین و امضاء مربی و استاد کار)